

Jerninjeksjon – uetisk og unødvendig?

av Dag Henning Edvardsen, fagsjef hos Normin AS

For å oppnå god tilvekst og unngå anemi må spedgriser få tilført ekstra jern. Å tilføre jern ved injeksjon medfører så vidt mange ulemper at stadig flere velger å gi gode produkter som baserer seg på frivillig opptak fra smågrisens side. Mange ser på injeksjon som både unødvendig og uetisk.

Jerntilskudd er helt nødvendig

Grisunger fødes med små jernreserver som bare holder i tre-fire dager, samtidig som purkemelka inneholder lite jern og bare dekker 10 % av spedgrisens behov. Jern er livsnødvendig for kroppsfunksjonene og det viktigste av alt er å transportere oksygen rundt i kroppen. For å oppnå optimal tilvekst må spedgrisen ha tilført ekstra jern. Det er prinsipielt to forskjellige måter å tildele jern på, injeksjon med sprøyte eller preparater som tas opp gjennom munnen som pasta, torv, pellets eller vannløsning, de fleste basert på frivillig opptak. Spørsmålet er: Hvordan gjør DU det?

Farer og ulemper ved injeksjon

Injeksjon av jern ved bruk av sprøyte har vært og er mye brukt. Ved injeksjon vet man at alle grisene får jerntilskudd, men det er en del ulemper forbundet med injeksjon. Det registreres økt risiko for leddbetennelser, og ved injeksjon er det fare for forgiftning og døde spedgriser dersom det gis mer enn de foreskrevne

mengder. Et overskudd av fritt jern i blodet stimulerer bakteriell vekst og vil øke mottageligheten for infeksjoner og diaré. Injeksjonsjobben medfører ofte stress og uro i grisehuset, særlig hvis det må gjøres for annen gang i tredje leveuke. Økt oppmerksomhet rundt dyrevelferd og etikk i husdyrholdet har ført til at flere stiller spørsmål ved det å stikke grisen med sprøyte når det i dag finnes en rekke gode jerntilskudd for frivillig opptak. Avhengig av hva som passer best til dine produksjonsforhold kan du velge mellom jerntilskudd i form av pasta, torv, vannløsning, pellets eller pulver. Pasta og torv brukt i kombinasjon er en dokumentert og sikker måte å gi smågrisene jern på og har blitt svært populært i senere år.

Jernkilder

Normin Ferro-Pasta inneholder jern i to forskjellige former. Den ene er jerndekstran som er den samme jernforbindelsen som brukes ved injeksjon. Jerndekstran kan bare tas opp fra tarmen i grisens første levedøgn, men til gjengjeld blir den lagret i kroppen slik at den kan utnyttes i ukene som kommer. Den andre jernkilden er aminosyrechelateret, og har den høyeste biotilgjengelighet av de jernkilder som er tilgjengelige på markedet i dag. Jerntilskudd i pasta-form har blitt svært populært i det norske markedet og brukes årlig til 300.000 griser.

Frivillig opptak – god tilvekst

Jernberiket pasta bør imidlertid følges opp med et jerntilskudd i hele spedgrisperioden helt til opptaket av kraftfôr er så stort at jernbehovet dekkes på denne måten.

Normin Ferro-Torv er norskprodusert torv av ypperste kvalitet som er tilsatt en jernkilde med god biotilgjengelighet. Det fantastiske med torv er at dette er et produkt som spedgrisene instinktivt viser stor interesse for og spiser allerede fra 2-3 dagers alder. Etter en ukes tid kan du også Effekten av Ferro-Pasta og Ferro-Torv i kombinasjon er dokumentert av Helsetjenesten for svin, og kan anbefales

begynne å blande litt smågrislefôr sammen med torva slik at spedgrisene og mavnene deres lærer seg til å like og fordøye smågrislefôr. På denne måten kan det stimuleres til tidlig fôropptak og det er gunstig for tilveksten i smågrisperioden.

på det varmeste for produsenter som ønsker friske og trivelige griser med god tilvekst og god økonomi.

NORMIN